

דִּבֶּר אֶל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם וְשָׁבַתָּה הָאָרֶץ שְׁבַת לָהּ:

Leviticus 25:2

Speak to the Israelite people and say to them: When you enter the land that I assign to you, the land shall observe a sabbath of ה'.

ספורנו על ויקרא כ"ה:ב'ג'

שבת לה'. שתהיה כל השנה הבטלה מעבודת האדמה מוכנת לעבודתו כמו שכיון בשבת בראשית באמרו שבת לה' אלקיך:

Sforno on Leviticus 25:2:3

שבת לה', so that during this whole year the farmer instead of "serving" the soil which requires cultivation, will turn his efforts to serving God directly instead. Just as the weekly Sabbath is a day set aside for intensive service of the Lord, so the *sh'mittah* year is to serve the same purpose. (compare Exodus 20,9)

חזקוני, ויקרא כ"ה:ב'ג'

שבת לה' סימן שהקרקע שלי שהיא שובתת לשמי.

Chizkuni, Leviticus 25:2:3

שבת לה', "a Sabbath for the Lord;" the legislation is not because the land is tired after producing crops six years in a row, but the Sabbath of the land is to remind you that the land belongs to Me, though you are its tenants.

Kli Yakar on Leviticus 25:2:1

The land shall be at rest. There are differing opinions about the reason for this mitzvah. Many say that the reason the land should rest is so that it will continue to be fertile for planting, and this is the reason favored by Rambam in Moreh Nevuchim. However, many disagree with him. They say that if the Torah was concerned about the land becoming infertile, why should they be liable exile for not keeping *shemittah*? Their punishment would be the natural consequence that the land becomes infertile. Furthermore, this is not "a Shabbos for Hashem" but rather for the land. Additionally, why does it say (26:34): "The land will then be appeased for its Shabbosos"? What does it have to gain that Israel will be exiled from it and non-Jews will settle there? They will work the land incessantly!

שֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְרַע שְׂדֶךְ וְשֵׁשׁ שָׁנִים תִּזְמַר כַּרְמְךָ וְאַסְפֹּת אֶת-תְּבוּאָתָהּ:

Leviticus 25:3

Six years you may sow your field and six years you may prune your vineyard and gather in the yield.

וּבִשְׁנֵה הַשְּׁבִיעִת שְׁבַת שְׁבַתוֹן יְהִיָּה לָאָרֶץ שְׁבַת לָהּ שְׂדֶךְ לֹא תִזְרַע וְכַרְמְךָ לֹא תִזְמַר:

Leviticus 25:4

But in the seventh year the land shall have a sabbath of complete rest, a sabbath of ה': you shall not sow your field or prune your vineyard.

ספורנו על ויקרא כ"ה:ד"ב

שבת לה'. שגם עובדי אדמה כאשר ישבתו בשנה ההיא יתעוררו לדרוש את ה' באופן מה:

Sforno on Leviticus 25:4:2

לה', to seek out the Lord in some manner. [not to use the year to play golf, etc. Ed.]

את ספיוח קצירך לא תקצור ואת ענבי נזירך לא תבצר שנת שבתון יהיה לארץ:

Leviticus 25:5

You shall not reap the aftergrowth of your harvest or gather the grapes of your untrimmed vines; it shall be a year of complete rest for the land.

והיתה שבת הארץ לכם לאכלה לה ולעבדך ולאמתך ולשכירך ולתושבך הגרים עמה:

Leviticus 25:6

But you may eat whatever the land during its sabbath will produce—you, your male and female slaves, the hired and bound laborers who live with you,

ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה כל־תבואתה לאכל:

Leviticus 25:7

and your cattle and the beasts in your land may eat all its yield.

ועשיתם את־חקתי ואת־משפטי תשמרו ועשיתם אתם וישבתם על־הארץ לבטח:

Leviticus 25:18

You shall observe My laws and faithfully keep My rules, that you may live upon the land in security;

ספורנו על ויקרא כ"ה:י"ח:ב'

ואת משפטי תשמרו. בענין המכר והמקנה למנין היובל וזולתו שלא תהיה שום אונאה:

Sforno on Leviticus 25:18:2

ח. To ensure that you will not be exiled from your land. This is the opposite of the prospect discussed in 26,43, and Isaiah 56,17, both of which threaten exile for abuse of the above laws.

ונתנה הארץ פריה ואכלתם לשבע וישבתם לבטח עליה:

Leviticus 25:19

the land shall yield its fruit and you shall eat your fill, and you shall live upon it in security.

רש"י על ויקרא כ"ה:י"ט:ב'

ואכלתם לשבע. אף בתוך המעים תהא בו ברכה (עי' ספרא):

Rashi on Leviticus 25:19:2

AND YE SHALL EAT YOUR FILL — [even if you eat only a little — cf. Rashi on Leviticus 26:5] it will be blessed in your stomach.

אור החיים על ויקרא כ"ה:י"ט:א'

ונתנה הארץ פריה. פירוש פרי הקצוב בכחה לעשות, שהגם שנראה פרי הארץ לא נשער כי זה הוא כח הארץ ולא יותר, שהלא תמצא (כתובות קי"ב.) שגער החכם בארץ ועצרה כחה ולא נתנה פירותיה אחר כך כסדר הראשון, והרואה פירותיה אחר גערתו לא קודם יחשוב כי הוא זה כחה:

Or HaChaim on Leviticus 25:19:1

ונתנה הארץ פריה, "And the earth shall yield her fruit, etc." The meaning of "her fruit" is that which corresponds to the potential it has been endowed with. When we observe the earth producing fruit this does not prove that the amount of fruit we observe the earth produce is equivalent to the amount the earth is capable of producing. We find in *Ketuvot* 112 that a certain sage was angry at the earth and decreed that it be prevented from yielding **its** fruit. As a result of this curse the earth produced far less than previously. If someone had not seen the amount of fruit that piece of earth produced before the sage cursed it, he would have thought that the amount it produced subsequently was the maximum it was capable of producing.